

TEXTE

LA FILLE RETROUVÉE

שנים רבות קיוותה משפחת גלפרין לנס, והוא התרחש. אכן, לא רק באגדות מתרחשים פלאים מעין זה.

הסיפור מתחיל לפני זמן רב, אך אנו נתחילו בחודשים האחרונים. ב־28 בנובמבר 1957 הגיעה לנמל חיפה קבוצת יתומים, שהובאו מפולין במסגרת עליית־הנוער. בין הילדים הייתה ילדה נאה ושקטה, כחולת־עיניים ועצובה. שמה – בֶּרְבֶּרָה. 5

את שם משפחתה האמיתי לא ידעה. היא סיפרה למדריך כי מילדותה התחנכה וגרה אצל משפחה נוצרית. משום־מה הרגישה עצמה זרה ביניהם. תמיד חשדה כי אין היא בתם של מאמציה⁽¹⁾ הנוצריים. אך את האמת לא ידעה...

היא זכרה קלושות⁽²⁾ את סבתה הזקנה... ימי תוהו־וְבוהו בפולין... תפץ קדוש אחד נותר מאותם הימים: מעיל צמר קטן ומשומש. היה זה אמצעי זיהויה היחיד. 10

כשחלפו השנים גדל המרחק שבינה לבין המשפחה הנוצרית. סירבו לגלות לה (או שמא לא ידעו?) את זהותה. היא הרגישה עצמה בודדה. חברה אחת לה, הקרובה ללבה, והיא יהודייה. תחילה רק חשדה, ולפתע החלה להאמין שאף היא יהודייה. אך הוכחות אין.

בכל זאת, כשהחליטה חברתה לעלות לישראל, במסגרת עליית־הנוער – החליטה בֶּרְבֶּרָה לעלות גם כן. 15

"שבתי לעמי", אמרה בהגיעה לחיפה.

המדריך רייפֶלֶר הקדיש תשומת־לב רבה לילדה היפה, שאין לה קרוב או ידיד בארץ. לאחר שנתן לה שם עברי "בֶּתְיָה" – שלח אותה לקבוצת כינרת.

אהובה הייתה שם על כל חבריה, אך תמיד הייתה נוגה⁽³⁾ ובודדה.

יום אחד החליט המדריך לנסות, שמא ימצא אנשים, עולי עירית מולדתה (גֶּרְאוּז'יֶשְׁקִי), שיוכלו לספק לו ידיעות על מוצאה של בתיה, או על גורל משפחתה. הוא פרסם הודעה על כך בעיתונות. בין התשובות שקיבל שם לבו במיוחד למכתבה של משפחת גלפרין, משכונת מונטיפיורי בתל־אביב. 20

משפחה זו עברה גלגולים רבים מאז מלחמת־העולם השנייה. ההורים היו עדים כיצד סחבו הנאצים את ילדתם הקטנה וסבתה למכונת משא, שנועדה למחנה ריכוז. היה זה ב־29 במרס 1944. "בשעה שהעלוה למכונת, סיפר האב, "נפלה כיפת צמר⁽⁴⁾ ממעילה. הרמתי את הכיפה ושמרתי עליה כל ימי. שמרתי עליה בתקווה שאמצא את המעיל המתאים, או לפחות תשמש לי אמצעי היכר לבתי האהובה אחרי שנים..." 25

ממחנה למחנה נדדו, מעיר לעיר, מכפר לכפר; ותמיד פָּעָמָה באב האמונה שימצא את המעיל המתאים, ימצא אות־חיים לבתו.

⁽¹⁾ מאמציה = *parents adoptifs*

⁽²⁾ קלושות = *approximativement*

⁽³⁾ נוגה = *triste*

⁽⁴⁾ כיפת צמר = *capuche en laine*